

DE JEUGDVERZORGING IN GETALLEN

Het is een zinvol initiatief van de redactie geweest een aantal gezaghebbende personen, die zich in de materie betreffende de speciale hulpkrachten die een deel der tandheelkundige verzorging van de jeugd zou kunnen worden toevertrouwd, verdiepten, uit te nodigen om op zoveel mogelijk objectieve wijze hun visie terzake te geven.

Misschien is het niet buiten de orde wanneer ook niet-gezaghebbende en uit- niet genodigde maar wel belangstellende personen zich in de discussie wagen, opdat in deze niet van sentimenten vrije kwestie ook hun stem wordt gehoord. Mocht de redactie deze zienswijze delen dan zou schrijver dezes, niet van naast de stoel, doch van achter de schrijftafel, gaarne enige kanttekeningen bij het artikel van VAN ERP (T.v.T. 68: 860-867, 1961) maken en wel in het bijzonder naar aanleiding van de cijfers die in bovengenoemde beschouwing worden gebruikt.

VAN ERP schrijft (pag. 865) BACKER DIRKS (T.v.T. 68: 149-162, 1961) citerend:

„Hieruit blijkt dat zijn gezegde: „Met niets kan men meer onverantwoord mensen misleiden dan met getallen” en „Anderzijds is het vanzelfsprekend misplaatst deze getallen niet te gebruiken, wanneer zij het enige houvast betekenen” een kern van waarheid bevat, maar dat *het enige houvast* zeer theoretisch, doch óók praktisch kan worden benaderd.”

In bepaalde gevallen zou men het met deze uitspraak eens kunnen zijn, indien *alle* gebruikte cijfers, „betrouwbaar” zijn en juist worden geïnterpreteerd. De berekeningen I en II doen echter enige vragen rijzen, welke beantwoording interessant zou zijn.

1. Volgens berekening I zijn alle 44.000 kinderen uit de „gekapte” klassen gesaneerd. Dit mag misschien het geval zijn op het moment dat de klas wordt gekapt. Hoe is het echter aan het einde van het schooljaar? Is het geoorloofd hier van een saneringspercentage van 100 te spreken?

2. Voor de niet in georganiseerd verband behandelde jeugd wordt „zeer voorzichtig” het landelijk saneringspercentage van 20 aangehouden. Van belang is te weten hoe men tot dit getal is gekomen. Is het een zeer voorzichtige greep uit de lucht of kan dit cijfer worden gestaafd? Zo ja waarmee en hoe.

3. Hetzelfde geldt voor het saneringspercentage van 90 bij het verwijzingsstelsel. Bekend is dat in Nijmegen dit cijfer bij de 95 ligt. Even bekend is ook dat in andere plaatsen de 50% nauwelijks wordt bereikt. Daarom lijkt zonder staving 90% op zijn zachtst uitgedrukt geflatteerd.

4. De vraag van punt 2 geldt eveneens voor de 20% gesaneerden van de niet georganiseerde kinderen.

Wat berekening II betreft zij terloops opgemerkt dat $42 \times 6 \times 2\frac{3}{4}$ niet 683 doch 693 is, wat weliswaar niet van grote invloed is op de verdere berekeningen in deze tabel, hoewel hiermede rekening houdend, het theoretisch aantal fulltimers 222 i.p.v. 221 wordt.

5. Van belang is voorts te weten hoe het cijfer 1700 voor het aantal in aanmerking komende tandartsen voor medewerking aan de schooltandverzorging is ontstaan. De mededeling: „Reden: leeftijd, instelling, onderwijs, dienstverband, mil. dienst, enz.” is

wel erg vaag en vertegenwoordigt zonder nadere precisering een onvoldoende zakelijke basis.

Berekening III op blz. 865 geeft aanleiding tot de volgende vragen.

6. Waarop berusten de percentages 50 en 60 in kolom E van het voor deelneming aan de s.t.v. in aanmerking komende aantal afgestudeerden ?

7. In kolom G wordt uitgegaan van 13 % werkelijke deelname. In 1968 wordt dit 15 en in 1979 20 %. Waarop berusten deze cijfers en waarom is 1979 juist het jaar waar de 15 % in de 20 % overgaat?

Tot zover enige reacties betrekking hebbende op het gebruikte cijfermateriaal. Op het plotseling weer naar voren gebrachte stage-jaar, vroeger sprak men van plichtjaar (WITTHAUS T.v.T. 43: 647-650, 1936), wordt niet nader ingegaan, al lijkt mij de gedachte dit in ons land ingevoerd te krijgen even schoon en utopistisch als de verwachting dat propaganda de snoepgewoonten van ons volk aan banden zal leggen. (De Ned. Mij tot Bevordering van de Tandheelkunde staat toch nog wel op de bres voor het vrije beroep?)

Tenslotte nog iets:

a. In het algemeen worden naar ik meen te weten klassen gekapt, vanwege gebrek aan schooltandartsen, of moet dit anders worden gezien?

b. Aan het slot van 't betoog onder „toekomstige ontwikkeling” wordt gezegd: „Wat de bevolkings-toename betreft: Is het te boud om de veronderstelling te maken dat een toename tot 1980 van 22 % bij een krachtige aanpak van de preventie omgekeerd evenredig is aan de door deze preventie te verwachten reductie van de cariës?”

Zonder nadere uiteenzetting is deze veronderstelling in haar strekking niet te begrijpen.

A. A. D. DERKSEN

Nagekomen bericht

DE TANDHEELKUNDIGE STUDIE TE NIJMEGEN

De Rooms Katholieke Universiteit zal – zo lezen wij in de N.R.C. – in september beginnen met de tandartsenopleiding. Voorlopig zal deze worden gegeven in de preklinische instituten van de medische faculteit. Op het landgoed Heijendaal zal intussen een tandheelkundig instituut worden gebouwd. Dit gebouw, waarvan de bouw- en inrichtingskosten twintig miljoen gulden belopen, zal, naar verwacht, medio 1964 in gebruik kunnen worden genomen.

De opleiding begint met niet meer dan 45 studenten. Zolang het nieuwe instituut niet gebruikt kan worden, blijft dit aantal jaarlijks gehandhaafd. Pas nadat het gebouw gereed is zal het aantal studenten per studiejaar tot zestig omhoog lopen.

Maximaal zullen 72 studenten per jaar voor een tandartsenopleiding in aanmerking kunnen komen.